

Miško Šuvaković

Umetnost XX veka u Srbiji

Video umetnost

Prva video dela pojavila su se ranih sedamdesetih. Videoumetnost je realizovana kao dokumentovanje umetničkih akcija, kao istraživanje video medija, posredstvom video instalacija i video performansima. Video umetnošću bavili su se: Ilija Šoškić, Bogdanka Poznanović, Čedomir Vasić, Marina Abramović, Radomir Damnjan, Vladan Radovanović, Mihailo Ristić, Neša Paripović, Zoran Popović, Raša Todosijević, Lazarov Miodrag Pashu, Miša Savić, Slobodan Šijan, Predrag Šiđanin, Balint Sombati, Milovan De Stil Marković, Viktorija Vesna Bulajić, Miomir Grujić Fleka, Aleksandar Davić, Dejan Grba, Milica Mrđa Kuzmanov, Zoran Naskovski, Branko Pavić, Tanja Ristovski, Lidija Srebotnjak, grupa Škart, Dejan Anđelković i Jelica Radovanović, Talent, Zoran Todorović, Vesna Tokin, Milica Tomić, Marija Vauda i Nikola Pilipović, Asocijacija Apsolutno, Vladimir Nikolić, i dr.

Slikarstvo posle smrti slikarstva ili slikarstvo u epohi medija

Jedan od paradoksa savremene umetnosti devedesetih i prvih godina XXI veka jeste da se paralelno novomedijskim umetničkim praksama, koje označavaju epohu posle dominacije slikarstva, pojavljuju kritičke, problemske i konceptualne slikarske produkcije koje se ne mogu porediti po formalnim pikturalnim odlikama, već po svom taktičkom odnosu prema masovnoj i medijskoj, odnosno, digitalnoj kulturi. U domenu slikarstva u medijskoj kulturi delovali su postpop umetnici Uroš Đurić i Stevan Markuš, apstraktni slikari Dragomir Ugren i Veljko Vujačić, medijski umetnik Dejan Grba, slikar parascenskih prostora Siniša Ilić, slikarka artificalne i alijenacijske figure Biljana Đurđević, i dr.

Umetnost u doba kulture

Umetnici pribegavaju taktikama i strategijama političkog aktivističkog i medijskog rada u tranzicijskoj kulturi, epohi globalizma i uslovima multikulturalizma na kraju XX i početkom XXI veka. Umetnost nije izvođena sredstvima iz elitne tradicije autonomnog modernizma i postmodernizma, već oblicima intervenisanja, izražavanja i prikazivanja koji su svojstveni za interventni rad u konkretnoj kulturi (u novinarstvu, u masovnim medijama, u socijalnom radu, u mikro i makro političkom angažmanu). Umetnik prezentuje probleme strukturiranja i kontrole svakodnevice, modele izvođenja i artikulisanja različitih (etničkih, rasnih, rodnih, klasnih) identiteta, odnose umetnosti, ekonomije i društvenih institucija. U ovom domenu rada deluju: Nikola Pilipović, Marija Vauda, Zoran Naskovski, Tanja Ostojić, Tanja Ristovski, Dejan Anđelković, Jelica Radovanović, Mirjana Đurđević, Uroš Đurić, Asocijacija Apsolutno, Dejan Grba, Vladimir Nikolić, Vesna Pavlović, Zoran Todorović, Dragan Jovanović, Predrag Miladinović, Vojislav Klačar, Ivana Smiljanić, Danijela Bogićević, Aleksandra Zdravković, i dr.

Miško Šuvaković, *Umetnost XX veka u Srbiji*, segmenti: *Video umetnost*, *Slikarstvo posle smrti slikarstva ili slikarstvo u epohi medija* i *Umetnost u doba kulture* u H.V. Janson i E.F. Janson, *Istorija umetnosti*, dopunjeno izdanje, str. 386-387, Harry N. Abrams / Stanek, Varaždin, 2005.